

Plats och tid	Gyllenhjelm, kommunhuset Strängnäs kl. 17:00 – 18:42 med ajournering kl. 17:49 – 18:06.
Paragrafer	§§ 189-193, 195-205
Beslutande	Se deltagarlista.
Närvarande ersättare	Se deltagarlista.
Övriga deltagande	Se deltagarlista.
Utses att justera	Merja Kylmämaa (V) med Haakon Hansen (SD) som ersättare.
Justeringens plats och tid	Digital justering 2023-12-19
Underskrifter	Sekreterare Tobias Rundström Ordförande Thord Modin (S) Justerande Merja Kylmämaa (V)

BEVIS OM TILLKÄNNAGIVANDE AV JUSTERAT PROTOKOLL

Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla

Organ	Socialnämnden
Sammanträdesdatum	2023-12-13
Datum för tillkännagivande	2023-12-20
Datum för nedtagning av tillkännagivande	2024-01-11
Förvaringsplats för protokollet	Socialkontoret
Tillkännagivet av	Cecilia Läräng Westerlund
Utdragsbestyrkande	

Innehållsförteckning

§	Ärende	
189	Fastställande av föredragningslista	
190	Sekretessärende - Vårdnadsöverflytt	
191	Sekretessärende - Hävande av hemlighållande av vistelseort enligt 14 § 3 st. LVU	
192	Sekretessärende - Umgängesbegränsning 14 § LVU	
193	Sekretessärende - Umgängesbegränsning 14 § LVU	
195	Fråga om kompensation för ökade kostnader i samband med uppförande av särskilt boende för äldre i Södra stadsskogen	SN/2023:847-790
196	Revisionsvar - Granskning av kommunens avtalsförvaltning	SN/2023:639-007
197	Åtgärdsplan för att minska det prognostiserade underskottet	SN/2023:841-042
198	Åtterrapporering till socialnämnden gällande beslutade åtgärder	SN/2023:67-704
199	Beslut kring upprättande av tjänsten syn- och hörselinstruktör i Strängnäs kommun	SN/2023:676-0093
200	Tilläggsbidrag för barnfamiljer med försörjningsstöd	SN/2023:873-790
201	Information - Kontorsplanen	
202	Information från socialchef	
203	Information från ordförande	
204	Delegationsbeslut	SN/2023:2-002
205	Övriga frågor	

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Deltagarlista

Ledamöter	Notering	Tjänstgörande ersättare	Ersatt paragraf
Thord Modin (S), ordf. Anja Klason (S) Ingemar Lund (S)			
Thore Berggren (M), 1:a vice ordf. Inger Jansson (M)		Annika Månsson (M)	§§ 189-193, 195-205
Christoffer Sonesson (M)			
Merja Kylmämaa (V), 2:a vice ordf. Haakon Hansen (SD) Christoffer Olsson (SD) Marie Ericsson Drotte (STRP) Nicole Falkgrim (KD)	Jäv § 191	Henrik Lowe (M)	§ 191
Närvarande ersättare	Notering	Tjänstgör paragraf	
Maj-Britt Magnusson (S) Niklas Strömberg (S) Maria Hammar (S)			
Annika Månsson (M) Henrik Lowe (M) Andreas Tapper (M)		§§ 189-193, 195-205 § 191	
Anna Dannaeus (C) José Ortega (L)			

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Övriga

Närvarande paragraf

Marjo Savelius, socialchef	§§ 189-193, 195-205
Tobias Rundström, enhetschef administrativa enheten	§§ 189-193, 195-205
Jill Bovin, enhetschef mottagnings- och familjeenheten	§§ 189-193
Mimo Doghaili, familjerättssekreterare	§§ 189-193
Mats Lange, inköpschef	§ 195
Annika Westin, verksamhetskontroller	§§ 189, 195-205

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SN § 189

Fastställande av föredragningslista

Socialnämnden fastställer föredragningslistan med följande ändringar:

- a. lägga till ärende Sekretessärende - Beslut om särskilt förordnad vårdnadshavare som ny punkt 6.
  - b. Marie Ericsson Drotte (STRP) anmäler övrig fråga: Upplägget gällande betalning av hyra för särskilt boende.
  - c. Nicole Falkgrim (KD) anmäler övriga fråga: Om det finns en krisberedskapsplan för om det blir oplanerade driftstopp i digitala verktyg som används inom socialkontorets verksamheter.
-

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 190

Sekretessärende - Vårdnadsöverflytt

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 191

Sekretessärende – Hävande av hemlighållande av vistelseort enligt 14 § 3 st. LVU

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 192

Sekretessärende - Umgängesbegränsning enligt 14 § LVU

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 193

Sekretessärende - Umgängesbegränsning enligt 14 § LVU

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Fråga om kompensation för ökade kostnader i samband med uppförande av särskilt boende för äldre i Södra stadsskogen

Beslut

Socialnämnden beslutar att

1. Humanas fråga om möjlighet till justering av avtalsvillkoren i det upphandlade avtalet på grund av ökade kostnader besvaras med att detta inte är möjligt.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det bara finns ett förslag till beslut och att detta blir socialnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden i Strängnäs kommun beslutade 2020-03-24 att upphandla en s.k. omsorgsoperatör för ett nytt särskilt boende för äldre i Södra stadsskogen. I upphandlingen ingick att först uppföra byggnaden och sedan driva det nya särskilda boendet för 100 boende i minst 16 år (med möjlighet till förlängning med ytterligare 4 år).

Upphandlingen publicerades 2021-06-01 och sista dag för att lämna anbud var 2021-09-01. Tilldelning skedde 2021-09-30 till Humana Omsorg AB ("Humana"). Tilldelningen överklagades av konkurrenten Attendo Sverige AB, men överklagandet förkastades. Överklagandet innebar dock att påskrift av avtalet försenades till 2022-06-29 och att det ursprungliga datumet för driftstart av boendet behövde skjutas upp från 2024-06-01 till 2025-05-01. Första "officiella spadataget" inför uppförandet av det nya boendet togs alldeles nyligen, 2023-10-20.

Humanas fråga

Humana har under sommaren hört av sig med frågan om det är möjligt att justera vissa villkor i det upphandlade avtalet i form av kompensation för ökade kostnader. Humana har bl.a. anfört att omvärldssituationen drastiskt förändrat de ekonomiska förutsättningarna för att kunna genomföra projektet och prestera enligt avtal. Mer specifikt har Humana anfört att kalkylen för byggprojektet har behövts justeras upp med 33 miljoner kr, till följd av ökade kostnader för byggmateriel, vilket i sin tur föranletts av bl.a. kriget i Ukraina, ökad räntenivå, ökade löner och den höga inflationen.

Humana har presenterat olika förslag på hur kompensation skulle kunna ske för de ökade kostnaderna. Som ett huvudalternativ föreslås att den dygnsersättning som kommunen ska betala till Humana ska justeras upp. Uppräkningen motiveras med olika procentuella siffror för inflation, lönerrevision och/eller omsorgsprisindex (OPI).

Av ett räkneexempel från Humana framgår att Humana skulle behöva räkna upp dygnsersättningen dels med 3,6 % motsvarande OPI 2024, dels med 7,3 % ytterligare, vilket totalt skulle innebära en justering av den ursprungligt offererade dygnsersättningen från 1 781 kr till 1 980 kr.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Utgångspunkter i upphandlingen

I prisbilagan i upphandlingen skulle anbudsgivare prissätta dels den hyra som framtida brukare ska betala, dels den ersättning för vård och omsorg som kommunen ska betala. För båda beloppen uttrycktes mycket tydligt i upphandlingen att det är viktigt för kommunen att ersättningarna motsvarar nivåerna på kommunens övriga boenden, således att det nya boendet inte blir orimligt mycket dyrare. De av Humana i upphandlingen offererade priserna låg strax under kommunens motsvarande beräknade kostnader och uppfyllde således detta villkor.

I upphandling och avtal förutses en viss löpande justering av de offererade priserna. Den hyra som brukarna ska betala ska först fastställas definitivt inför driftstart i maj 2025 i enlighet med Socialnämndens hyressättningsmodell. Den i anbudet erbjudna hyresnivån ska då justeras bl.a. i enlighet med den justering som skett under tiden mellan inlämning av anbud och driftstart på kommunens övriga boenden. Hyran på kommunens övriga boenden har t.ex. justerats upp med 4,5 % under 2023 och hyran på det dyraste boendet ligger i nuläget på 8 252 kr (i kontrast till den hyresnivå som angavs i upphandlingen på 7 777 kr).

I samband med driftstart ska en ny konkret bedömning genomföras av bruksvärdeshyran på det nya boendet, antingen i förhållande till motsvarande lägenhet i allmännyttans bostadsbestånd i Strängnäs kommun eller, när sådan jämförelselägenhet inte finns att tillgå, genom en allmän skälighetsbedömning.

Hyresnivån på det nya boendet är således redan enligt avtalet föremål för en prisjustering som motsvarar den allmänna konjunkturutvecklingen.

Vad gäller dygnsersättningen skulle anbudsgivarna redan vid inlämnande av anbud i september 2021 prognosticera ersättningen vid den planerade avtalsstarten i juni 2024. Det var en prioritet för beställaren att få en fast och förutsägbar kostnad, vilket också låg bakom beslutet att garantera alla 100 platser på boendet under hela avtalstiden. Enligt avtalet är den i upphandlingen erbjudna dygnsersättningen därför fast till och med 2024-12-31, varefter ersättningen justeras årsvis enligt OPI, första gången 2025-01-01. Förseningen av driftstart innebär att dygnsersättningen redan vid driftstart 2025-05-01 kommer att vara uppräknad enligt 2025 års OPI.

Avtalet innehåller därmed uttryckligen bestämmelser om indexuppräkning av dygnsersättningen och det var en mycket klar och tydlig förutsättning i upphandlingen att anbudsgivarna skulle erbjuda en prognosticerad dygnsersättning som ska gälla från och med juni 2024.

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

För att upphandlingsprocessen inte ska kunna kringgå, är utrymmet för att efter utvärdering och tilldelning ändra avtalsvillkor i annonserade upphandlingar mycket begränsat och i stort sett uttömmande reglerat i LOU.

Utöver möjligheten att ändra i enlighet med tydliga ändringsbestämmelser eller optioner i det upphandlade avtalet (17 kap 10 § LOU), finns en möjlighet att ändra ett upphandlat avtal om det uppstått ett behov av ändringen och detta behov beror på omständigheter

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

som den upphandlande myndigheten varken förutsett eller kunde ha förutsett vid tilldelningsbeslutet (17 kap 12 § LOU). Bestämmelsen motsvarar i stort en sorts force majeure-klausul och har tillämpats mycket restriktivt i rättspraxis. Den har dock tillämpats t.ex. vad gäller ändring av avtal som ingicks innan covid-19 och den därmed följande smittspridningen (kammarrätten i Stockholm, mål nr 1536-22).

I övrigt gäller enligt relativt ny rättspraxis att ändringar av upphandlade avtal inte får vara väsentliga, oavsett om villkoren för att ändra det upphandlade avtalet i och för sig är uppfyllda enligt ordalydelsen av 17 kap 9 och 14 §§ LOU (vilka avser mindre ändringar respektive oväsentliga ändringar av det upphandlade avtalet). En ändring anses enligt den nya rättspraxisen vara väsentlig om ändringen skulle kunna ha påverkat utfallet i utvärderingen i upphandlingen (kammarrätten i Stockholm, mål nr 7456-22). Den nya rättspraxisen är något kontroversiell och Högsta förvaltningsdomstolen har nyligen gett prövningstillstånd i ett mål där frågan aktualiseras. Högsta förvaltningsdomstolen kan därmed förväntas ge sin syn på tolkningen inom 4-9 månader (Högsta förvaltningsdomstolens beslut om prövningstillstånd 2023-09-12, mål 2752-23).

Analys

Avtalet

Det upphandlade avtalet innehåller flera olika bestämmelser om omförhandling av avtalsvillkor. Gemensamt för dessa bestämmelser är att de kan tillämpas om ändrade förhållanden gör samarbetet väsentligt mer kostnadsdrivande för utföraren, t.ex. vid nya beslut/krav/praxisändringar från beställaren, stora/omfattande förändringar i lagstiftning eller till följd av myndighetsbeslut.

Inga av dessa bestämmelser är dock tillämpliga i det aktuella fallet. Bestämmelserna har till syfte att säkerställa att utföraren kan få kompensation för specifika kostnadsökningar till följd av förändringar i hur själva vård- och omsorgsuppdraget ska utföras under den 20-åriga avtalstiden. Det ska med andra ord finnas en motprestation till kostnadsökningen. Bestämmelserna kan inte användas för att kompensera för generella konjunkturutvecklingar under avtalstiden. Kompensation för sådana utvecklingar regleras istället genom bestämmelserna i avtalet om prisjustering.

Bestämmelsen i LOU om oförutsedda omständigheter

Det är obesträtt att kostnaderna för byggnation, räntenivå, löner och inflation har gått upp väsentligt sedan anbudet lämnades in i september 2021. Vid påskrift av avtalet i juni 2022 hade kriget i Ukraina dock pågått sedan länge. Det är dessutom klart att generellt ökade kostnader för byggmaterial, räntor, löner och inflation normalt inte utgör omständigheter som godkänns som force majeure eller "omständigheter som inte kan förutses". Ökade kostnader av nämnda art är istället konsekvenser av en allmän konjunkturutveckling, d.v.s. uttryck för en affärsrisk, som uppstår i alla avtalsrelationer där ett pris bestäms på förhand. Mot denna bakgrund bedöms bestämmelsen i LOU om ändringar på grund av oförutsedda omständigheter inte vara tillämplig i den aktuella situationen.

Övriga bestämmelser i LOU som medger ändringar av upphandlade avtal

Vid utvärderingen i upphandlingen var marginalerna mellan anbuderna mycket små. Samtliga erbjudna dygnsersättningar låg inom ett spann på ungefär 150 kr och efter genomförd utvärdering var mellanskillnaden mellan Humanas vinnande anbud och det

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

näst mest fördelaktiga anbudet endast 6,9 miljoner kr ("endast" med tanke på att utvärderingssumman i upphandlingen uppgick till 125 miljoner kr, och det totala värdet på upphandlingen uppgår till ca 1,5 miljarder kr). Den ovan beskrivna rättspraxisen enligt vilken alla ändringar av upphandlade avtal, som skulle ha kunnat påverka utfallet av utvärderingen, är väsentliga, innebär således att avtalet högst skulle kunna ändras med 6,9 miljoner kr med stöd av dessa bestämmelser.

Mot bakgrund av de mycket små marginalerna i upphandlingen bedöms det under alla omständigheter vara mycket riskfyllt att tillåta någon form av justering i förtid av den erbjudna dygnersättningen. Dygnersättningen skulle ju uttryckligen prognosticeras i 2024 års nivå och samtliga anbudsgivare må antas ha tagit höjd för möjligheten av en framtida tuffare konjunktur. Om kommunen nu skulle kompensera den vinnande anbudsgivaren för att detta scenario slår in, skulle det innebära en risk för snedvridning av konkurrensen och kringgående av upphandlingsförfarandet.

Härtill kommer att det föreslagna tillvägagångssättet med en procentuell uppräknings av dygnersättningen enligt OPI eller andra index innebär en risk för överkompensation över hela avtalstiden. Humana uppger att kostnaderna för byggnationen har ökat med 33 miljoner kr. Den föreslagna uppräknings med 199 kr per dygn skulle dock resultera i en ökad kostnad för kommunen med 7,2 miljoner kr per år, eller en total ökning av kostnaderna med 145 miljoner kr över 20 år (detta utan att hänsyn tagits till den ränta-på-ränta effekt som också kommer inträffa på grund av rätten till årliga OPI-uppräknings, vilket även givet avtalets långa löptid skulle innebära en betydande ytterligare kostnadsökning).

Slutsats

Avtalstiden är mycket lång och kommunen kommer garantera 100 platser på boendet i minst 16 år – ett kontrakt på ett värde om totalt ungefär 1,5 miljarder kr. Under denna tid kommer det sannolikt inträffa fler dramatiska omvärldsförändringar i form av mer eller mindre närliggande krig, terroråd, ekonomiska kriser, pandemier och andra kriser av olika slag. Under avtalstiden kommer därmed också kostnaderna för inflation, räntor, löner m.m. såväl öka som minska. Att medge en justering av ersättningen med detta som grund redan innan driftstart av det nya boendet, bedöms sammantaget vara mycket riskfyllt.

Om avtalsändringen skulle anses vara oförenlig med LOU, skulle hela upphandlingen kunna anses vara en olaglig direktupphandling. Detta skulle kunna resultera i såväl en ogiltigförklaring av hela avtalet som en upphandlingsskadeavgift uppgående till 20 miljoner kr. Det skulle inte heller kunna uteslutas att konkurrerande anbudsgivare i upphandlingen skulle vilja rikta skadeståndsanspråk mot kommunen.

Mot denna bakgrund föreslås att Humanas fråga om möjlighet till justering av avtalsvillkoren i det upphandlade avtalet på grund av ökade kostnader besvaras med att detta inte är möjligt.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Barnkonsekvenser

Barnrättsperspektivet beaktas alltid men är inte tillämpningsbart i ärendet.

Uppföljning

Uppföljning ej nödvändig.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Svar på Humana Omsorg AB fråga om kompensation för ökade kostnader, 2023-11-22

Beslutet skickas till

Inköpsenheten

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 196

Dnr SN/2023:639-007

Revisionsvar - Granskning av kommunens avtalsförvaltning

Beslut

Socialnämnden beslutar att

1. anta bilagt yttrande daterat 2023-11-14 som svar till kommunrevisionen avseende granskning av kommunens avtalsförvaltning.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det bara finns ett förslag till beslut och att detta blir socialnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

På uppdrag av kommunrevisionen, och i egenskap av upphandlat sakkunnigt biträde till densamma har Ernst & Young Aktiebolag genomfört en granskning av kommunkoncernens avtalsförvaltning. Syftet var att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna samt de kommunala bolagen säkerställer en ändamålsenlig avtalsförvaltning med tillräcklig intern kontroll av ingångna avtal.

Granskningen inleddes i april 2023 och genomfördes med hjälp av intervjuer med representanter för kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen, granskning av rutiner och styrdokument samt stickprovskontroller av bl.a. rutiner, mallar, ingångna avtal och genomförda aktiviteter och åtgärder.

I en revisionskrivelse daterad 2023-09-13 redovisas resultatet av granskningen, och ett antal rekommendationer lämnas till kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen.

Svar på skrivelsen önskas senast 2024-01-12.

Kommunrevisionen rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Tydliggöra ansvarsfördelningen för avtalsuppföljning av kommunövergripande avtal.
- Upprätta en enklare form av riskanalys och uppföljningsplaner för samtliga ingångna avtal, även direktupphandlingar.
- Överväga upphandla ett spendanalysverktyg i syfte att underlätta analysen av kommunens samlade inköp.

Kommunstyrelsen och samtliga nämnder rekommenderas även att:

- Säkerställa att tillgängligt systemstöd (CLM) nyttjas som stöd vid avtalsförvaltning.
- Upprätta ett målvärde för respektive nämnds avtalstrohet, samt ta del av återrapportering årligen.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

- Upprätta uppföljningsrapporter för alla högriskavtal samt ta del av återrapportering av väsentliga avvikelser.

Svar på rekommendationerna till kommunstyrelsen och nämnderna lämnas under respektive rubrik nedan.

Tydliggöra ansvarsfördelningen för avtalsuppföljning av kommunövergripande avtal. Som framgår av granskningsrapporten finns ett antal avtal som är kommunövergripande och saknar en tydlig beställare/avtalsansvarig i verksamheten.

Detta är dock ett mindre problem, eftersom det blir relevant vem som ska följa upp ett sådant avtal först då en uppföljningsplan upprättas, d.v.s. i regel då avtalet klassats som ett högriskavtal. Dessa kommunövergripande avtal är ofta av den karaktären att de har låg strategisk betydelse – som i exemplet kontorsmateriel som nämns i rapporten – och i dessa fall hanterar inköpsenheten den grundläggande avtalsförvaltningen. Om en uppföljningsplan upprättas för ett kommunövergripande avtal så utses en ansvarig för respektive aktivitet, och det kan vara flera personer med olika ansvarsområden. I dessa fall blir det tydligt vem som är ansvarig för att avtalet följs upp.

När det gäller den operativa och reaktiva avtalsuppföljningen, såsom reklamation vid fel i leverans, är ansvarsfördelningen tydlig, d.v.s. att beställande verksamhet ansvarar för detta.

Det kan tilläggas att det förmodligen kommer att inrättas en funktion för inre service i samband med kommande ombyggnation av kommunhuset, och i och med det får sannolikt flera av de kommunövergripande avtalen en naturlig avtalsansvarig.

Sammanfattningsvis är bedömningen att det inte krävs ett särskilt förtydligande av ansvarsfördelningen för kommunövergripande avtal.

Upprätta en enklare form av riskanalys och uppföljningsplaner för samtliga ingångna avtal, även direktupphandlingar

Inköpsenheten har i sin arbetsplan för 2023 en aktivitet som handlar om att ta fram en modell för "förenklad riskklassning", med syfte att bl.a. även direktupphandlingar ska omfattas. Ett koncept för detta har tagits fram, och ska implementeras i interna rutinbeskrivningar samt på intranät och beställningsformulär. Tanken bakom detta är att det inte är upphandlingsformen som ska avgöra i vilken omfattning ett leverantörsavtal behöver följas upp.

Det bör förtydligas att den förenklade riskklassningen inte innebär att uppföljningsplaner tecknas för alla avtal. Inköpsenheten vidhåller ståndpunkten som framgår i granskningsrapporten att detta inte är eftersträvänt. Syftet med både den ordinarie och förenklade riskklassningen är tvärtom att fokusera resurserna för uppföljning till de områden där de behövs mest, det vill säga till avtal som bedöms vara förknippade med högre risk. Den förenklade riskklassningen görs för att fastställa om en fördjupad riskklassning behöver göras, som i sin tur kan resultera i en uppföljningsplan.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Överväga upphandla ett spendanalyserverktyg i syfte att underlätta analysen av kommunens samlade inköp

I dag görs spendanalyser på en övergripande leverantörsnivå, vilket bl.a. möjliggör kvartalsvisa inköpsrapporter till kontoren samt identifiering och analys av inköp utanför avtal. Inköpsenheten har sedan länge identifierat ett behov av att kunna genomföra mer precisa analyser, på fakturaradnivå. I början av 2023 uttryckte hållbarhetsfunktionen på kansliavdelningen också ett önskemål om att kunna mäta det klimatavtryck som kommunens inköp ger upphov till. Efter en marknadsanalys som genomfördes under våren stod det klart att det på marknaden finns spendanalyserverktyg som kan hantera både spendanalys på fakturaradnivå och "klimatspend".

Upphandling av spendanalyserverktyg har genomförts och avtal tecknades med leverantören Spend by Exitia i början av november. Detta bedöms kunna ge mycket goda förutsättningar att utveckla det strategiska arbetet med inköpscontrolling och inköp generellt. Det är dock förenat med ett mycket omfattande arbete, i synnerhet initialt. Efter den tekniska uppsättningen inklusive systemintegrationer behöver avtal, leverantörer och fakturainformation mappas och klassificeras, och det uppskattas ta ca ett år innan tillförlitliga data kan presenteras.

Säkerställa att tillgängligt systemstöd (CLM) nyttjas som stöd vid avtalsförvaltning
Det är viktigt att de medel och resurser som finns tillgängliga för att säkerställa en effektiv avtalsförvaltning och -uppföljning används, och bedömningen är att systemstödet (CLM) bör användas i större utsträckning än i dag, i enlighet med rekommendationen. För att ge kontoren de bästa förutsättningarna att nyttja aktuellt systemstöd har inköpsenheten gjort en översyn av vilka som har licenser i CLM, samt bjudit in till utbildning/workshop under hösten. Inköpsenheten informerar också frekvent i samband med utbildningar och på andra sätt (även uppsökande) om hur alla medarbetare kan registrera leveransavvikelser. Därtill finns en digital utbildningsguide som visar hur verktyget bör användas. Det finns sammanfattningsvis goda förutsättningar för att tillämpa det tillgängliga verktyget för avtalsförvaltning, och alla verksamheter förväntas använda det användarstöd som finns tillgängligt.

Upprätta ett målvärde för respektive nämnds avtalstrohet, samt ta del av återrapportering årligen

I dag rapporteras avtalstrohet kvartalsvis till kontors- och avdelningschefer. I och med införandet av nyligen upphandlat spendanalyserverktyg kommer det vara möjligt att redovisa avtalstroheten på fakturaradnivå i stället för på en övergripande leverantörsnivå. Den nya mätmetoden innebär sannolikt att avtalstroheten kommer att se ut att sjunka.

En redovisning av avtalstroheten till nämnderna, förslagsvis i årsrapporterna, bör kunna ge ökat fokus på inköpsfrågor och skapa goda incitament för verksamheterna att förbättra befintliga rutiner för inköp, beakta upphandlade avtal och sortiment i högre omfattning, och bidra till att höja kvaliteten på den centrala avtalsdatabasen. Detta kan i sin tur leda till inköpsrelaterade besparingar och högre kvalitet på leveranserna.

Med tanke på att det nya spendanalyserverktyget kommer att implementeras under 2024 föreslås att avtalstroheten börjar redovisas i kommunstyrelsens och respektive nämnders

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

årsrapporter när tillförlitliga siffror finns tillgängliga – tidigast i 2024 års rapporter – och tills vidare i form av trendredovisningar. När statistik över en erforderlig tidsperiod finns att tillgå kan framtagande av målvärde för respektive nämnd övervägas. Det bör nämnas att nämnderna har vitt skilda förutsättningar vad gäller bl.a. inköpens och avtalens omfattning och typ, och eventuella målvärden behöver återspegla detta.

Upprätta uppföljningsrapporter för alla högriskavtal samt ta del av återrapportering av väsentliga avvikelser

Att rapporter upprättas över uppföljningen av alla högriskavtal samt att kommunstyrelsen och nämnderna får ta del av eventuella väsentliga avvikelser bör leda till ett ökat fokus på och bättre kvalitet i uppföljningen av dessa avtal. Mot bakgrund av att kommunstyrelsen och nämnderna redan följer upp verksamhet som överlämnats till privata utförare i kommunallagens mening, och att högriskavtal och avtal med privata utförare i hög grad överlappar varandra, bedöms den utökade arbetsinsatsen vara relativt liten.

Rekommendationen är därmed en lämplig insats för att förbättra avtalsförvaltningen.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Skrivelse, Revisionsvar - Granskning av kommunens avtalsförvaltning

2023-11-14

Tjänsteutlåtande, Revisionsvar - Granskning av kommunens avtalsförvaltning, 2023-11-14

Rapport, Granskning av kommunens avtalsförvaltning, 2023-09-13

Beslutet skickas till

Inköpsenheten för kännedom

Kommunrevisionen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Åtgärdsplan för att minska det prognostiserade underskottet

Beslut

Socialnämnden beslutar att

1. ta del av socialkontorets redogörelse för arbetet med att söka balans mellan resurser för verksamhetsåret 2023 och 2024.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det bara finns ett förslag till beslut och att detta blir socialnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Enligt Strängnäs kommuns mål- och resultatstyrning ska nämnden vid befarat underskott presentera en åtgärdsplan. En åtgärdsplan ska redovisa hur och när ett negativt resultat ska återställas. Återkoppling och avstämning av åtgärdernas effekt sker sedan till nämnden och kommunstyrelsen i samband med månadsrapporteringen tills nämnden har en budget i balans.

På Socialnämndens sammanträde i november (Månadsrapport oktober 2023), Dnr SN/2023:5 redovisade nämnden per sista oktober en negativ avvikelse med 31,4 miljoner kronor samt en helårsprognos med ett underskott på 39,7 miljoner kronor.

Utifrån helårsprognosen med underskott presenterar kontoret en åtgärdsplan. Sammanlagt uppskattas föreslagna åtgärder i åtgärdsplanen förbättra prognosen med 7 miljoner kronor.

Återkoppling och avstämning av åtgärdernas effekt sker sedan till nämnden och kommunstyrelsen i samband med månadsrapporteringen tills nämnden har en budget i balans.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Socialnämndens prognostiserade resultat och åtgärdsplan följs upp månadsvis.

Uppföljning

Beslutet följs upp inom ramen för den löpande ekonomiska uppföljningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Åtgärdsplan för att minska det prognostiserade underskottet, 2023-11-29

Rapport, Åtgärdsplan månadsrapport oktober 2023, 2023-11-29

Rapport, Oktober månadsrapport 2023 socialnämnden, 2023-11-15

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 198

Dnr SN/2023:67-704

Återrapportering till socialnämnden gällande beslutade åtgärder

Beslut

Socialnämnden beslutar att

1. nämnden har tagit del av rapporteringen gällande beslutade åtgärder och att rapporten läggs till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det bara finns ett förslag till beslut och att detta blir socialnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Inspektion för vård och omsorg har genomfört tillsyn gällande kommunal hälso-och sjukvården vid särskilt boende för äldre. Kritik framfördes och socialnämnden svarade 2023-05-31. I samband med det tog socialnämnden beslut att begära en återrapportering från verksamheten gällande de åtgärder som beskrevs i svaret till Inspektion för vård och omsorg. Därav detta utlåtande.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ny uppföljning sker till socialnämnden i december 2024.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Återrapportering till socialnämnden gällande beslutade åtgärder, 2023-11-06

Rapport, Återrapportering till socialnämnden, december 2023, 2023-11-06

Beslutet skickas till

-

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 199

Dnr SN/2023:676-0093

Beslut kring upprättande av tjänsten syn- och hörselinstruktör i Strängnäs kommun

Beslut

Socialnämnden beslutar att

1. bordlägga ärendet till socialnämndens sammanträde i mars 2024.

Yrkanden

Thord Modin (S) yrkar på bordläggning av ärendet till socialnämndens sammanträde i mars 2024.

Beslutsgång

Ordförande frågar socialnämnden om ärendet ska avgöras idag eller bordläggas och finner att socialnämnden beslutar att bordlägga ärendet till socialnämndens sammanträde i mars 2024.

Beskrivning av ärendet

På kommunfullmäktiges sammanträde den 14 november 2020 ställdes en interpellation till socialnämndens dåvarande ordförande med en förfrågan om att socialkontoret skulle se över behovet av att inrätta syn- och hörselinstruktörer. Interpellationen lyfte vikten av syn- och hörselinstruktörers roll i att stärka personer med syn- och hörselnedsättnings självständighet, men även utveckla möjligheten till proaktivt arbetssätt som skulle kunna innebära vinster samhällsekonomiskt.

Socialkontoret fick då i uppdrag av socialnämndens ordförande att starta en utredning i samverkan med brukarföreningar. Utifrån utredningens resultat skulle sedan ett förslag tas fram som går i linje med utvecklingsprogrammet för äldreomsorgen. Utredningen har pågått under åren utan att någon samsyn i hur förslaget ska finansieras eller ledas.

Under utredningen har samverkan skett med Hörselskadades riksförbund (HRF) och Synskadades riksförbund (SRF) samt regionen. Den 21 november 2021 presenterades ett förslag till socialnämnden, dock utan en regelrätt utredning kring behovet och finansiering av förslaget. Riksförbunden hade synpunkter på att underlaget behövde omfatta alla åldrar och inte enbart äldreomsorgen.

Under våren år 2022 togs framtaget förslag på inriktning för syn- och hörselinstruktörer upp på socialkontorets ledningsgrupp för dialog. Beslutet blev att under hösten år 2022 återkoppla till socialnämnden att inriktningen för instruktörerna är kommunövergripande eftersom det även innefattar barn samt en proaktiv och hälsofrämjande insats för kommunens medborgare. Ärendet lyftes aldrig till kommunstyrelsen. Under denna period skedde politiskt byte och socialchefsbyte.

Ärendet återaktualiserades i socialnämnden i september 2023 och kontoret fick i uppdrag att belysa frågan kring syn- och hörselinstruktör.

Socialkontoret har i sin omvärldsbevakning konstaterat att kommunerna inte har någon lagstadgad skyldighet att anställa syn- och hörselinstruktörer.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Utifrån det rådande ekonomiska läget som socialkontoret befinner sig i är bedömningen att det i dagsläget inte finns ekonomiskt utrymme för att tillsätta syn- och hörselinstruktör.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Beslut kring upprättande av tjänsten syn- och hörselinstruktör i Strängnäs kommun, 2023-10-16

Beslutet skickas till

-

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 200

Dnr SN/2023:873-790

Tilläggsbidrag för barnfamiljer med försörjningsstöd

Beslut

Socialnämnden beslutar att

1. tilläggsbidraget för barnfamiljer inte räknas som inkomst vid försörjningsstöd,
2. beslutet gäller till 30 juni 2024.

Yrkanden

Thore Berggren (M) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det bara finns ett förslag till beslut och att detta blir socialnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Från och med juli 2022 har barnfamiljer med bostadsbidrag fått ett tillfälligt tilläggsbidrag med anledning av de ökade levnadskostnaderna. I december 2022 förlängdes det till den 30 juni 2023. Därefter förlängdes det ytterligare, till och med sista december 2023. Socialnämnden beslutade 2023-06-21 att tilläggsbidraget inte ska räknas som inkomst vid beräkning av försörjningsstödsnorm.

Nu har Regeringen beslutat att förlänga tilläggsbidraget ytterligare en tid; till den sista juni 2024.

Tilläggsbidraget läggs på det belopp individen brukar få i bostadsbidrag varje månad och betalas ut automatiskt till dem som har rätt till det.

Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) ska barnet ses som en individ med egna rättigheter. Barnkonventionen har fyra grundprinciper: skydd mot diskriminering (artikel 2), barnets bästa (artikel 3), rätten till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6), åsiktsfrihet, delaktighet och rätten att bli hörd (artikel 12). Principerna ska vara vägledande vid tolkningen och tillämpningen av övriga bestämmelser i konventionen, men har också en självständig betydelse.

Socialnämnden i Strängnäs kommuns anvisningar för försörjningsstöd, liksom rättspraxis, stadgar är att alla inkomster, inklusive bostadsbidrag, ska dras från gällande norm vid beräkning av försörjningsstöd. Det innebär att det tillfälliga tilläggsbidrag som nu finns för barnfamiljer inom bostadsbidraget i praktiken inte innebär någon ekonomisk förändring för de barnfamiljer eftersom försörjningsstödet minskas i samma utsträckning som bostadsbidraget ökar.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

I dag är det cirka 130 hushåll med minderåriga barn som är aktuella inom ekonomiskt bistånd, dock betyder inte det att de har rätt till bistånd varje månad. Kostnaderna för nämnden för att inte räkna in tilläggsbidraget beräknas bli cirka 250 000 tkr i månaden fram till sista juni 2024.

Det kan även innebära att de som är självförsörjande nu kan komma att hamna under norm vilket kan innebära ett visst antal ökade ärenden. Med anledning av detta och att alla inte kommer få högsta tilläggsbidraget samt att verksamhetssystemet inte kan ta fram hur mycket bostadsbidrag som har räknats som inkomst tidigare, går det inte helt säkert att förutsäga de ekonomiska konsekvenserna.

Övriga konsekvenser

Förslaget om ett tilläggsbidrag för barnhushåll som tar emot bostadsbidrag innebär positiva eller inga konsekvenser för olika typer av hushåll med bostadsbidrag, beroende av andra inkomster och boendekostnader.

Ur ett barnperspektiv är det viktigt att i så stor utsträckning som möjligt lindra de negativa konsekvenser som de kraftiga prisuppgångarna haft för barnhushåll med svag ekonomi.

Uppföljning

Uppföljning av det eventuella ökade utbetalde ekonomiska biståndet kommer att göras månadsvis samt bevakas inför när tilläggsbidraget beslut upphör i 30 juni 2024.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Tilläggsbidrag för barnfamiljer med försörjningsstöd, 2023-12-04

Beslutet skickas till

-

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 201

Information – Kontorsplanen

Socialnämnden har fått del av kontorsplanen och den läggs till handlingarna.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 202

Information från socialchefen

Socialchefen informerar om följande:

- Desinformationskampanjer riktade mot socialtjänsten.
- Möte med imamer gällande hur handläggningen och beslutsfattandet i LVU-ärenden går till.
- Möte med delegation från socialdepartementet och Socialstyrelsen för att diskutera brottsförebyggande arbete.
- Arbete med att införa en kommunövergripande funktion, chef i beredskap (CIB). Tidigare har funktionen endast funnits på socialkontoret men nu har förvaltningens ledningsgrupp beslutat att en kommunövergripande funktion ska införas
- Arbetet med upprättandet av en kommunikationsplan tillsammans med den leverantör, Eveo AB, som vann upphandlingen gällande delar av hemtjänsten i Strängnäs kommun.
- Frågor från media gällande LVU-processen. Bland annat kopplat till hur beslutsprocessen ser ut, vad har tjänstepersoner för mandat, bemötande mellan chef och medarbetare eller konsult samt ärenden där man inte har hållit utredningstiden.
- Arbetsmiljökartläggning på utredningsenheten barn och vuxna.
- Kommande omorganisation gällande verksamhetsområdena Individ och familjeomsorg samt Myndighet.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 203

Information från ordföranden

Ordföranden Thord Modin (S) informerar om följande:

- Möte med imamer gällande hur handläggningen och beslutsfattandet i LVU-ärenden går till.
  - Intervju med Strängnäs tidning gällande hur handläggning av LVU-ärenden går till och uppfattade brister inom socialtjänsten i Strängnäs kommun.
  - Om det finns intresse från socialnämndens ledamöter och ersättare att ha diskussionsforum om relevanta frågor utanför nämndsammanträden. Om man identifierar ett behov av sådana ska man kontakta socialnämndens ordförande.
-

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 204

Dnr SN/2023:2-002

Delegationsbeslut

Beslut

Socialnämnden beslutar att

1. godkänna redovisning över tagna delegationsbeslut under perioden 2023-11-02 till 2023-11-30.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det bara finns ett förslag till beslut och att detta blir socialnämndens beslut.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden har att godkänna redovisning över tagna delegationsbeslut under perioden 2023-11-02 till 2023-11-30.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Rapportering av delegationsbeslut till socialnämnden 2023-12-13, 2023-11-30

Rapport, Delegationsbeslut, underlag, 2023-11-30

Beslutet skickas till

-

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SN § 205

Övriga frågor

Marie Ericsson Drotte (STRP) ställer fråga om upplägget gällande betalning av hyra vid särskilt boende.

Frågan besvaras av Christoffer Sonesson (M).

Nicole Falkgrim (KD) ställer fråga om det finns en krisberedskapsplan som kan användas för att hantera oplanerade driftstopp i digitala verktyg som används inom socialkontorets verksamheter för att kunna utföra insatser.

Frågan besvaras av socialchef Marjo Savelius.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------